

“Jesjoea, haJehoedi” (“Jezus, de Jood”)

Het is normaal gesproken een grote verrassing voor de meeste christenen en Joden zich te realiseren dat *Jesjoea* (Jezus), de centrale figuur van het christelijke geloof, nooit een christen was en nooit behoorde tot de christelijke kerk. Integendeel, gedurende Zijn hele leven was *Jesjoea* niets anders dan een Jood. Hij werd geboren als een Jood, leefde en stierf als Jood. Bovendien, volgens het Nieuwe Testament stond Hij op als Jood en steeg Hij op naar de Hemel, als Jood. Alle gebeurtenissen in Zijn leven, dood en opstanding, opgeschreven in de Evangelieën en in het boek Handelingen, vonden geruime tijd plaats voor het begin van de kerk en daarom in het Judaïsme van die tijd.

De bewustwording van de Joodse natuur van *Jesjoea*, Zijn leven en onderwijzingen en van de boodschap van het Nieuwe Testament over Zijn persoon, hebben een diepe impact op de christelijke en Joodse gezichtspunten, als het gaat om Hem en om de boodschap van het Nieuwe Testament. De laatste decennia laten een groeiend aantal van studies zien, met betrekking tot dit onderwerp, die de traditionele christelijke en Joodse gezichtspunten tegenspreken. Deze studies zijn gericht op een herziening van deze traditionele gezichtspunten en ze maken een aanspraak op een hervorming van onze gezichtspunten betreffende *Jesjoea*, Zijn persoon en Zijn boodschap. Zelfs door een oppervlakkige beschouwing van *Jesjoea*'s leven en boodschap, kan de diepte van Zijn Jood-zijn worden waargenomen.

Als zoon van een Joodse moeder is Hij zelfs een Jood op basis van de meest orthodoxe standaarden. Net zoals elke Joodse jongen werd Hij besneden toen Hij acht dagen oud was (Lukas 1:21; Beresjiet/Genesis 17:12). Hij ontving Zijn naam bij Zijn besnijdenisceremonie, overeenkomstig het Joodse gebruik dat ook nu nog steeds in zwang is. Als eerstgeboren Joodse zoon, werd Hij door Zijn ouders meegenomen om losgekocht te worden door de פדיון הבן *pedjon haben* (loskoping van de zoon) ceremonie, “gelijk geschreven is in de *Tora* van *Adonai*: ‘Al wat mannelijk is, dat de moeder opent, zal heilig heten voor *Adonai*’” (Lukas 2:23; *Bemidbar*/Numeri 3:12-13, 45-51; 18:16).

In het Evangelieverslag treffen we de oudste historische verwijzing naar de Joodse בר מצוה *bar mitswa* (zoon van het gebod) ceremonie de viering van de religieuze volwassenheid van een Joodse jongen. Op twaalfjarige leeftijd ging *Jesjoea* (Jezus) naar *Jeroesjalajiem* (Jeruzalem), om deel te nemen aan de viering van פסח *Pèsach* (Pascha) als een volwassen lid van de gemeenschap en deel te nemen aan een *Tora* discussie met sommige religieuze leiders in *Jeroesjalajiem* (Lukas 2:41-52). Het Evangelieverslag geeft een zeer oud gebruik weer van deze ceremonie. Alhoewel de leeftijd voor *bar mitswa* normaliter dertien jaar is, werd in sommige oude oosterse gemeenschappen - zoals de Joods-Syrische gemeenschap van Aleppo en Damascus - een jongen die gezien werd als erg religieus en gevorderd in zijn *Tora* studie, *bar mitswa* op twaalfjarige leeftijd in plaats van dertien jaar.

Als een praktiserende religieuze Jood droeg *Jesjoea* צִיִּטְיֵת *tsietsiet* (schouwdraden), aan de hoeken van Zijn gewaad als een herinnering dat Hij op zich heeft genomen om de *Tora* van God na te leven (*Mattitjahoe*/Matteüs 9:20; Lucas 8:44 en *Bemidbar*/Numeri 15: 37-41). Op de *Sjabbat* was het Zijn gewoonte om naar de synagoge te gaan voor aanbidding en Hij nam er actief deel aan door te lezen vanuit de Schriftrollen en het houden van de *drasja* (predikatie) (zie Lucas 4:16-21). Gedurende de Hoge Feestdagen ging Hij gewoonlijk naar *Jeroesjalajiem* en nam deel aan hun viering in de Tempel¹.

De Evangelieën laten een korte bediening zien van 3,5 jaar, een bediening van een rondreizende rabbi (leraar) (*Mattitjahoe*/Matteüs 4:23-25). Hij werd erkend als een *rabbi* door zijn tijdgenoten: Nicodemus een belangrijk lid van het Sanhedrien (Het Hoge Gerechtshof in die tijd) noemde Hem "*rabbi*" (*Jochanan*/Johannes 3:2) en zo deden veel van Zijn discipelen (*Jochanan*/Johannes 2:38; 11:28; 20:16). Zijn onderwijzingen zijn erop gericht om de mensen te helpen om de *Tora* te vervullen en een leven te leven van toewijding aan God en Zijn Woord: "Denk niet, dat ik gekomen ben om de *Tora* of Profeten op te heffen, maar om te vervullen. Ja, inderdaad! Ik zeg jullie, dat, totdat hemel en aarde voorbijgaan, er niet één *jod* (jota, de kleinste letter uit het Hebreeuwse Alefbeet) of één *tag* (tittel, versiering van enkele letters in de *Tora*) uit de *Tora* verwijderd zal worden – niet totdat alles wat gebeuren moet, gebeurd is. Zo zal wie ook het geringste van deze *mitswot* (geboden) ongehoorzaam is en anderen leert ze zo te doen, in het Koninkrijk der Hemelen de geringste genoemd worden. Maar wie ze gehoorzaamt en ook anderen zo leert, zal groot genoemd worden in het Koninkrijk der Hemelen" (*Mattitjahoe*/Matteüs 5:17-19, Joods Nieuwe Testament Vertaling).

Jesjoea's manier van bidden was op een Joodse wijze, zoals gezien kan worden in het 'Onze Vader' (*Mattitjahoe*/Matteüs 6:9-13). De openingswoorden "Onze Vader die in de Hemelen zijt", in het Hebreeuws אֲבִינוּ שְׁבַשְׁמַיִם *Awinoe sje'baSjamajiem*, zijn onderdeel van veel Joodse gebeden. Andere onderdelen van het 'Onze Vader' zijn nauw verbonden met de belangrijke Joodse gebeden die de eeuwen hebben doorstaan: הקדִישׁ *HaKaddiesj* (Het Heilig) het 'Kaddiesj' en עֲשֵׂרָה שְׂמוֹנֵה *Sjemonee Esree* (Achttingegebed), ook wel *Amida* (Staande Gebed) genoemd. Zoals in het 'Kaddiesj' en het 'Sjemonee Esree' bijvoorbeeld, wordt de naam van God geheiligd en geprezen, is er een verzoek tot de komst van Zijn koninkrijk en dat Zijn wil geschiedt. Inderdaad dezelfde woordelijke vorm komt voor in het begin van het 'Kaddiesj' en in het 'Onze Vader': יִתְקַדֵּשׁ שְׁמֶךָ *jitkadesj sjimcha* ("Uw naam worde geheiligd").

In de eerste eeuw van de christelijke jaartelling gebeurde *Jesjoea's* dood ook binnen de Joodse context van de politieke onrust in het Land Israël. Net zoals een groot aantal van Zijn Joodse broeders stierf Hij de gewelddadige kruisdood, uitgevoerd door de Romeinse bezetter.

---

¹ Voor *Jesjoea's* deelname aan *Pèsach*, zie *Jochanan*/Johannes 2:13-35; 6:4-71; 11:55-20:29. Voor Zijn deelname aan Soekot (Loofhuttenfeest) zie *Jochanan*/Johannes 7:2-8:20. In *Jochanan*/Johannes 5:1-47 is er een verwijzing naar één van de Hoge Feestdagen, maar het is niet duidelijk welk feest dit is. In *Jochanan*/Johannes 10:22-42 is er een verwijzing naar de gebeurtenissen die plaatsvinden gedurende *Chanoeka*, het feest dat de inwijding van de Tempel viert gedurende de tijd van Judas de Makkabeër in 165 voor de christelijke jaartelling.

Zijn groeiende populariteit onder de bevolking, Zijn triomfantelijke entree in *Jeroesjalajiem*, toen de menigte Joodse pelgrims Hem begroette met de Messiaanse titels "Zoon van *Dawiedi* (David)" en "Gezegend is Hij die komt in de Naam van *Adonai*", zijn onverzettelijke houding tegen het leiderschap van de Tempel te *Jeroesjalajiem* door het weggagen van de geldwisselaars en handelaren die zij toestemming hadden gegeven om binnen het Tempelgebied te werken (*Mattitjahoe*/Matteüs 21:1-17), verhardde de tegenstand van hen die betrokken waren bij de Romeinse machthebber en geen sympathie voor Hem hadden. Zij moesten Hem stoppen, voordat deze populaire Messiaanse beweging onbeheersbaar zou worden en een bedreiging kon worden voor de politieke situatie (zie *Jochanan*/Johannes 11:45,46). Dus werd hem ten laste gelegd de "*Lex Julia Laesae Majestatis*", de Romeinse wet die een ieder verbood zich voor te doen als van koninklijke bloede of van een koninklijke positie, binnen het territorium van het Romeinse Rijk. De enige koning van Judea was, bij wet, Tiberius Caesar. De straf voor zo'n overtreding was de dood. Aldus werd *Jesjoea* gekruisigd, met de misdaad die hem ten laste werd gelegd op zijn kruis: "*Jesjoea* van Nazaret, Koning van de Joden".

Tenslotte: de groeiende beweging van de Messiaanse erkenning van *Jesjoea*, was inderdaad een Joods geloofsfenomeen van die tijd. Sinds zijn geboorte herkenden zeer vrome en religieuze Joden in Hem de Joodse Messias. Voor *Zecharja haKohen* (Zacharia de priester), vader van *Jochanan* (Johannes) de Onderdompelaar (de Doper), was de geboorte van *Jesjoea* de vervulling van Gods beloften aan de vaderen en het bewijs dat Hij Zijn heilig verbond herinnerde (Lucas 1:68-73). Simeon de oudste, waarschijnlijk één van de eerste *rabbi's* die tevoorschijn komt in het Joodse wijsheid traktaat '*Pirkee Awot*' (Hoofdstukken van de Vaderen), zegt over hem "want ik heb met eigen ogen uw *jesjoea* (uw redding) gezien, die u bereid hebt in de tegenwoordigheid van alle volken – een licht dat openbaring zal brengen aan de *Gojiem* (volkeren) en heerlijkheid aan uw volk Israël" (Lucas 2:30-32, Joods Nieuwe Testament)².

Gedurende Zijn leven volgde een menigte van Joden Hem (*Mattitjahoe*/Matteüs 4:25; 8:1; 9:35-38). Vele invloedrijke Joden en leden van het *Sanhedrien* bewonderden Hem en sommigen waren Zijn discipelen in het geheim (*Jochanan*/Johannes 3:1-21; 7:50-52; 19:38,39). In Zijn triomfantelijke intocht in *Jeroesjalajiem* wordt *Jesjoea* ontvangen door de menigte als een profeet en meer nog als "Zoon van *Dawied*" (*Mattitjahoe*/Matteüs 21:1-11). Zijn arrestatie, oordeel en veroordeling moest gedaan worden in de nacht, uit angst dat het tot een opstand zou komen onder het volk dat zich verzameld had voor *Pèsach* in *Jeroesjalajiem* (*Mattitjahoe* 26:3-5; Lukas 22:1-6). In de jaren die volgden, geloofden tal van Joden in Hem als de Messias van Israël en dit aantal nam meer en meer toe. In het midden van de eerste eeuw van de christelijke jaartelling geloofden vele tienduizenden Joden in Hem als de Messias in het gebied *Jeroesjalajiem* en omgeving (Handelingen 21:17-20). Inderdaad, voorafgaand aan de vernietiging van *Jeroesjalajiem* in het jaar 70 van de christelijke jaartelling werd deze beweging tot een groot religieus lichaam in het Judaïsme. Het leefde en verkondigde aan Joden en evenzeer aan niet-Joden (Handelingen 1:8; Romeinen 1:17).

---

² Voor een verwijzing naar *Rabbi Simeon* zie *Pirkee Avot* 1:17-18. Hij was kennelijk de zoon of kleinzoon van de bekende *Hillel* en de vader van de grote *Gamaliel* II.

Waarom verloor het christendom zijn religieuze wortels uit het oog en haar context? Waarom werd *Jesjoea* de Jood een vreemdeling voor zijn eigen volk? De geschiedenis van deze tragische ontwikkeling startte in de 2^e eeuw van de christelijke jaartelling en is te lang en te complex om hier uit een te zetten. Echter, wat we vandaag de dag zien is zijn terugkeer naar huis en hiermee is er hoop dat hij de weg bereidt zodat wij ook, Joden en christenen, terugkomen bij elkaar en leven als broeders in gezamenlijk geloof in de God van Israël.

Het bovenstaande is een vertaling gemaakt door Wilfred Koerse, van het artikel 'Yeshuah HaYehudi ("Jesus, the Jew")' geschreven door dr. Reinaldo Siqueira, in het tijdschrift SHABBAT SHALOM Vol.50 No. 2, Autumn 2003, pp. 28-30. Een elektronische versie van het originele Engelstalige artikel is te verkrijgen op http://www.shabbatshalom.info/site/1/docs/yeshua_roots.pdf. Voor informatie over dit tijdschrift zie <http://www.shabbatshalom.info/index.php>